

SIKKERHETSDATABLAD

AGM batteries (Absorbed Glass Mat lead acid batteries)

Internkode: JCA001

Revisjonsdato: 11.08.2011

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn AGM batteries (Absorbed Glass Mat lead acid batteries)
Produkt type E07900 Andre elektriske og elektromekaniske komponenter

1.2 Relevante identifiserte anvendelser for stoffet eller blandingen, samt anvendelser som frarådes

Anvendelse Strømforsyning

1.3 Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent, importør Johnson Controls Autobatteri AB
Ensjøveien 23 B
0660 Oslo
Norge
Telefon: + 47 23 03 61 41
Fax: + 47 22 19 45 26
www.johnsoncontrols.com
anita.olsen@jci.com

E-post

Utarbeidet av

Ansvarlig

1.4 Nødtelefon

Giftinformasjonen: 22 59 13 00

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til
67/548/EEC og 1999/45/EC Giftig, Etsende, Miljøfarlig

2.2 Merkningselementer

Faresymboler



GIFTIG



ETSENDE



MILJØSKADELIG

R-setninger

R-35 Sterkt etsende.
R-20/22 Farlig ved innånding og svelgning.
R-33 Kan opphopes i kroppen ved gjentatt bruk.
R-61 Kan gi fosterskader.
R-62 Mulig fare for skade på forplantningsevnen.
R-50/53 Meget giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

S-setninger

S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn.
S-16 Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt.
S-24/25 Unngå kontakt med huden og øynene.
S-45 Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig.
S-57 Oppbevares/håndteres slik at forurensning i miljøet unngås.

2.3 Andre farer

Et batteri består av en lukket kasse av copolymer polypropanol. Klassifisering og andre opplysninger gjelder for innholdet i batterikassen dersom denne er knust eller ødelagt på annen måte. Ved inntakt batteri oppstår det ingen fare så sant bruksanvisningen er fulgt.
Blybatterier har følgende karakteristik:
Inneholder fortynnet svovelsyre som er absorbert i glassfibermateriale. Hudkontakt kan forårsake alvorlige etseskader.

3. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

SIKKERHETSDATABLAD

AGM batteries (Absorbed Glass Mat lead acid batteries)

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: JCA001

Revisjonsdato: 11.08.2011

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
Bly og uorganiske blyforbindelser	EC NR: 231-100-4 CAS NR: 7439-92-1	T,N R61-20/22-33-62-50/53	Repr.1A Acute Tox 4* STOT RE 2 Aquatic Acute 1 H360Df H332 H302 J373**	60-100%
svovelsyre, absorbert i glassfibermateriale.	EC NR: 231-639-5 CAS NR: 7664-93-9	C R35	Skin Corr.1A H314	16-20%

Tegnforklaring R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i seksjon 16. Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplodiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig.
Forklaring til relevante fare- og risikosekvenser finnes i seksjon 16.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding Lite relevant under normale omstendigheter, men ved innånding av gasser fra oppvarmet materiale: Skyll nese og munn med vann.

Hudkontakt Fjern tilsølte klær, vask med såpe og mye vann. Etseskader behandles av lege.

Øyekontakt Skyll straks med mye vann i min. 15 minutter, hold øyelokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser. (Dersom Diphoterine finnes på stedet, så bruk dette istedenfor vann.). Kontakt lege/øyelege øyeblikkelig.

Svelging Skyll munnen med vann. Drikk vann, kullsuspensjon om mulig. IKKE FREMKALL BREKNINGER. Kontakt lege straks.

4.2 Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede Etsende virkning på hud og slimhinner.

4.3 Angivelse av om øyeblikkelig legehjelp og særlig behandling er nødvendig

Annen informasjon Et batteri består av en lukket kasse. Farene og førstehjelpsanvisninger er relatert til innholdet i batterikassen og vil først være aktuelle ved ødeleggelse av eller lekkasje fra batterikassen.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

5.1 Slukningsmidler

Passende slukningsmidler CO2 og tørt pulver

Uegnede slukningsmidler Vann, dersom batteriets spenning er over 120 V.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

5.3 Råd til brannbekjempningspersonale Full brannvernutrustning og åndedrettsbeskyttelse med trykkluft eller friskluftmaske. Verneutstyr må være syrebstandig.

6. TILTAK VED UTSLIPP

6.1 Personlige sikkerhetsforanstaltninger, personlige vernemidler og nødprosedyrer Hold mennesker og dyr unna det forurensede området. Bruk beskrevet verneutstyr.

6.2 Miljøbeskyttelsestiltak Dersom batteriet er ødelagt skal frigt glassfibermateriell samles opp og oppbevares slik at penetrering til klakksystemet og jordsmonn ikke forekommer.

6.3 Metoder og utstyr til inndemning og opprensning Plasser batteriet i egnede beholdere for avhending. Unngå kontakt med sølt materiale. Om nødvendig bruk kalsiumkarbonat eller natriumkarbonat for nøytralisering. Avfallet oppbevares i plastbeholdere m/løst lokk. Avfallet oppbevares i merkede beholdere m/løst lokk. Behandles som farlig avfall.

6.4 Henvisning til andre avsnitt Se avsnittene 8 og 13

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

SIKKERHETSDATABLAD

AGM batteries (Absorbed Glass Mat lead acid batteries)

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: JCA001

Revisjonsdato: 11.08.2011

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Ikke forsøk å demontere dette produktet. Unngå all unødvendig eksponering. Unngå dannelse av brannfarlige eller eksplosive luft/gass konsentrasjoner. Unngå høye temperaturer.

7.2 Forhold for sikker oppbevaring, herunder eventuell uforenlighet

Gulv eller underlag må være av syrefast materiale. Holdes unna varme, gnistdannelse og åpen flamme. Lagres adskilt fra alkaliske kjemikalier og oksidasjonsmidler. Lagres i tørt og godt ventilert område. Beskyttes mot kortslutning. Oppbevares utilgjengelig for barn.

Spesielle egenskaper og farer

Batteriet tåler temperaturer ned til - 50°C.

7.3 Særlige anvendelser

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Type	Anm.	År
			mg/m3	ppm	mg/m3	ppm			
Bly og uorganiske blyforbindelser	231-100-4	7439-92-1	0.05				Adm.norm	R	2011
svovelsyre, absorbert i glassfibermateriale.	231-639-5	7664-93-9	0.1				Adm.norm	*) K	2011

Administrativ norm anmerkning

R = Reproduksjonsskadelig
K = Kreftfremkallende
*) Normen er for svovelsyreaerosol

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett inntak eller feilaktig bruk. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud.

Åndedrettsvern

Normalt ikke nødvendig. Masketype : B2 filter, sur/uorganisk damp.

Øyevern

Ikke relevant ved normalt bruk. Ved fare for sprut bruk godkjent øyevern. Tettsluttende vernebriller eller ansiktsmaske (EN166, EN169.).

Håndvern

Bruk hansker av PVC eller gummi. Bruk bare beskyttelseshansker med CE-merking av kategori III og i henhold til EN374. For riktig valg av hanskemateriale med hensyn på holdbarhet mot kjemikalier, samt gjennomtrengningstid, søk råd hos kjemisk hanskeleverandør. Hansker bør skiftes regelmessig, spesielt ved langvarig kontakt med produktet.

Annet hudvern enn håndvern

Syrebestandige verneklær og vernesko.

Annen informasjon

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Bly: Fast	Svovelsyre: Væske
Farge	Bly: Grå	Svovelsyre: fargeløs/gul
Lukt	Bly: Ingen	Svovelsyre: stikkende
pH (kons.)		Svovelsyre: <1 (25°C)
pH løsning	Bly: 7-8 (100 mg/l vann)	
Smeltepunkt	Bly: 327°C	Svovelsyre: -48 til -58 °C
Kokepunkt	1740 °C	Svovelsyre: ca. 106 - 123°C
Damptrykk		Svovelsyre: 13.3 mbar(20°C)
Tetthet	Bly: 11,35 g/cm3	Svovelsyre: 1.2-1.4 g/cm3
Løselighet i vann	Bly: 0.15 mg/l (25°C)	Svovelsyre: Helt løselig
9.2 Andre opplysninger	Bly og blyholdig batteripasta er svært lite løselig i vann. Bly kan løses i surt eller alkalisk miljø.	

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Korrosiv. Ødelegger organisk materiale som f.eks. papp, treverk og tekstiler.

10.2 Kjemisk stabilitet

Stabil under anbefalte oppbevarings- og håndteringsforhold.
Termisk dekomponering ved 338 °C

10.3 Risiko for farlige reaksjoner

Reagerer med metaller under utvikling av hydrogengass.

SIKKERHETSDATABLAD

AGM batteries (Absorbed Glass Mat lead acid batteries)

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: JCA001

Revisjonsdato: 11.08.2011

Voldsom reaksjon med alkalier.

Ved ladeprosessen oppstår hydrogengass som sammen med oksygen kan føre til en eksplosiv blanding

10.4 Forhold som skal unngås

Unngå høye temperaturer.

10.5 Materialer som skal unngås

Alkalier

10.6 Farlige

nedbrytningsprodukter

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Innånding

Konsentrerte damper kan skade slimhinner i nese, hals og lunger.

Hudkontakt

Etsende virkning på hud og slimhinner.

Øyekontakt

Sprut av konsentrat på øynene kan gi varig etseskade.

Svelging

Ikke normal eksponeringsvei.

Reproduksjon

Blyforbindelser er angitt å være reproduksjonsskadelige.

Annen toksikologisk informasjon

Bly og uorganiske blyforbindelser kan forårsake skader på blod, nervesystem og nyrer ved inntak.

LD50 Oral

Svovelsyre:: 2140 mg/kg

LC50 Innånding (Rotte)

Svovelsyre: 510 mg/mc/2h

Annen informasjon

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Toksisitet og bioakkumulering:

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	LC50	EC50	IC50	Log Pow	BCF	BOD5/COD
svovelsyre, absorbert i glassfibermateriale.	231-639-5	7664-93-9	42 mg/l Moskitofisk	> 29 mg/l Daphnia	24mg/l Grønnalge			

12.1 Toksisitet

Denne informasjonen har relevans bare hvis batteriet er ødelagt og direkte kontakt med komponentene kan forekomme.

WGK klasse (Tyskland): 1 (Svak fare for vannforurensning).

BLY OG UORGANISKE BLYFOBINDELSER:

Batteriene inneholder løselige komponenter av bly som kan være giftig for vannmiljøet.

SVOVELSYRE:

Elektrolytten reagerer med vann og organiske stoffer, kan forårsake skade på flora og fauna.

12.2 Persistens og nedbrytelighet

12.3 Bioakkumulerings- potensiale

12.4 Mobilitet i jord

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

12.6 Andre skadevirkninger

Økologiske skader er mulig ved endring av pH.

Annen informasjon

BLY OG UORGANISKE BLYFOBINDELSER:

Kjemisk flokkulering er nødvendig for fjerning fra vann. Avløpsvann som inneholder bly skal ikke kastes i ubehandlet tilstand.

SVOVELSYRE:

For å unngå skade på avløp, skal syren nøytraliseres med kalk eller natrium cabonate før avhending.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallsgrupper

EAL- kode: 16 06 01 Blybatterier

Annen informasjon

Brukte blybatterier (EWC 160601) er underlagt regulering av 91/157/EC (batteridirektivet) og nasjonale forskrifter om innsamling av batterier. De er merket med resirkulering/retur symbol, og med en strek over trommelcontainer. Kasserte blybatterier bør ikke blandes med andre batterier for ikke å komplisere behandlingen. Virksomheter har plikt til å levere kasserte blybatterier til forhandlere som

SIKKERHETSDATABLAD

AGM batteries (Absorbed Glass Mat lead acid batteries)

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: JCA001

Revisjonsdato: 11.08.2011

omsetter tilsvarende batterier eller lovlig mottak

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

14.1 UN-nummer	2800
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	
Varenavn	AKKUMULATORER, VÅTE, LEKKASJEFRIE, for lagring av elektrisitet.
IMDG proper shipping name	BATTERIES, WET, NON-SPILLAGE, electric storage
14.3 Transportfareklasse(r)	
Fareseddel	8
ADR/RID klasse	8
ADR/RID klasse kode	C11
ADR/RID farenummer	80
ADR/RID begrensede mengder	1L/EO
IMDG klasse	8
IATA klasse	8
14.4 Emballasjegruppe	
14.5 Miljøfarer	
14.6 Særskilte forsiktighetsregler	
Annen informasjon	AGM batterier er unntatt fra ADR/RID og IMDG og IATA DGR dersom de er beskyttet mot kortslutning

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

15.1 Særlige bestemmelser/ særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhet, helse og miljø	Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfæren. ADR/RID 2011. Direktiv 1999/45/EF. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH), Forordning(EF) nr 1907/2006. Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008. FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Norsk Stoffliste .
15.2 Kjemikaliesikkerhets- vurdering	

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Relevante fare- og risikosekninger angitt i seksjon 3	H360Df Kan skade det ufødte barn; mistenkes for å skade forplantningsevnen. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H332 Farlig ved innånding. R-20/22 Farlig ved innånding og svelgning. R-33 Kan opphopes i kroppen ved gjentatt bruk. R-35 Sterkt etsende. R-61 Kan gi fosterskader. R-62 Mulig fare for skade på forplantningsevnen. R-50/53 Meget giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
YI-gruppe	.
Henvisninger til viktig litteratur og datakilder	Material Safety Data Sheet fra produsenten. Datert 26-01-2009
Utskriftsdato	11.08.2011
Annen informasjon	Sikkerhetsdatabladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette sikkerhetsdatabladet blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Dette sikkerhetsdatabladet inneholder informasjon som har sammenheng med sikkerhet og erstatter ikke noen produktinformasjon eller produktspesifikasjon. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er

SIKKERHETSDATABLAD

AGM batteries (Absorbed Glass Mat lead acid batteries)

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: JCA001

Revisjonsdato: 11.08.2011

angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet baseres på våre nåværende kunnskap og er ment å beskrive produktet fra etsikkerhetsaspekt. Sikkerhetsdatabladet er ikke å betrakte som en kjemisk spesifikasjon. Det er derfor kundens ansvar å kontrollere at produktet er egnet til kundens spesifikke bruk. Vi tar ikke ansvar for eventuell skade forvoldt ved bruk av denne informasjon. I hvert enkelt tilfelle gjelder våre generelle salgsbetingelser.

Databladet utarbeidet av:

Grepa-HMS

Svartedalsveien 49

5305 Florvåg

Norge

Tlf: 56 14 19 29

E-mail: post@grepa-hms.no.

--- SIKKERHETSDATABLAD i henhold til EU direktiv 67/548/EEC, 1999/45/EC og 453/2010 of 20 May 2010 ---